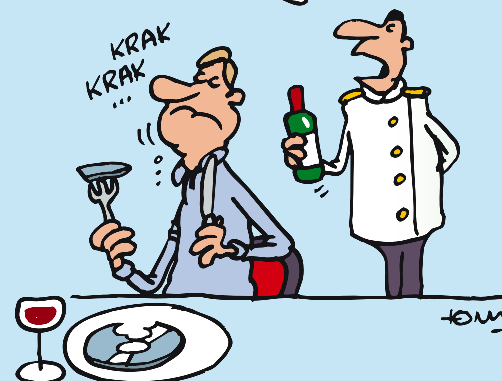
Movie Maker & DVD Maker (deel 6 van 12)

Je eigen dvd-film

Aan die laatste gezinsuitstap heb je talloze kiekjes en heel wat filmmateriaal overgehouden. Nu had je die graag tot een heuse dvd-film verwerkt, zodat ook je kennissen die in de huiskamer kunnen bekijken. Dat treft, want deze workshop toont je hoe je dat aanpakt in Vista. TOON VAN DAELE

WAT DOEN WE?
- EIGEN FILM EN FOTO'S ALS DVD-FILM BEWAREN

WAARMEE?
- WINDOWS MOVIE MAKER EN (VOORAL) DVD MAKER

DUUR?
- 1 UUR (AFHANKELIJK VAN FILMLENGTE)

MOEILIJKHEID?

Onze workshop richt zich eigenlijk vooral op DVD Maker, de gloednieuwe tool van Windows Vista. Dit programma gaat er wel van uit dat je video- en fotomateriaal al kant-en-klaar op de harde schijf prijkt. Is dat niet het geval, dan hoef je nog niet te wanhopen: in de eerste helft van deze workshop nemen we je namelijk mee op een stoomcursus Movie Maker. Voor je het weet, stel je hiermee enkele leuke wmv- of avi-filmpjes samen die je zó kan gebruiken voor je dvd-film. Heb je Movie Maker al goed in de vingers, of staat het nodige beeldmateriaal al netjes opgelijnd, dan kan je dus gerust een sprongetje maken naar stap 10.

Windows Movie Maker

STAP 1 / BEELDEN IMPORTEREN

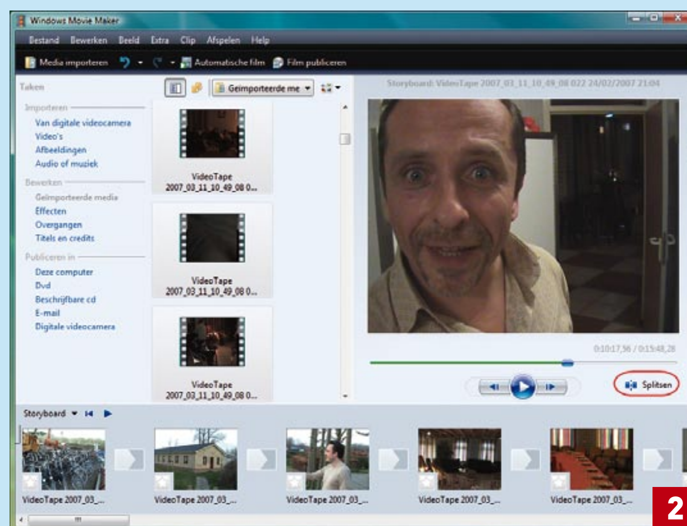
We gaan er even van uit dat je filmmateriaal nog op een DV-tape staat. Zaak is dus die beelden naar je harde schijf over te pompen. Sluit alvast je camera aan op je pc, bij voorkeur via FireWire of via een usb 2.0-verbinding. Als het goed is, herkent Vista de hardware meteen. Start nu Windows Movie Maker (WMM) op. Zorg dat je camera is ingeschakeld en zet die in VCR-stand (afspeelmodus). In het taakvenster van WMM kies je vervolgens **Van digitale videocamera** bij de rubriek **Importeren**. Geef een geschikte naam aan de videoband die je importeert, kies een locatie op je schijf en stip bij **Indeling** bij voorkeur **Audio Video Interleaved** aan. Avi geeft je namelijk een betere kwaliteit dan wmv. Hou er wel rekening mee dat die voor elk uur video circa 13 GB schijfruimte afsnoept. Bevestig met **Volgende** en geef aan of je de hele band dan wel bepaalde selecties wil importeren. Vervolgens kan je het importeren van de video starten (zie afbeelding 1). Na afloop druk je op **Voltooien**.

Kies zelf de fragmenten die je wil importeren.

STAP 2 / STORYBOARD SAMENSTELLEN

Alle videoclips verschijnen meteen bij **Geïmporteerde media**. Vervolgens kan je de gewenste clips uit deze collectie naar je storyboard verslepen, onderaan het hoofdvenster van Windows Movie Maker (WMM). De volgorde van de clips op het storyboard kan je op elk moment wijzigen door zo'n clip naar een andere positie te slepen. Wil je een clip opsplitsen – bijvoorbeeld omdat je middenin een overgang wil voorzien (zie stap 4) – selecteer die dan eerst, zodat je hem in het voorbeeldvenster te

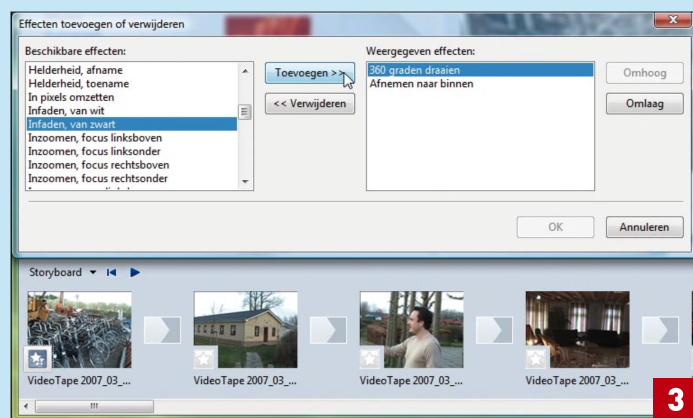

Met één druk op de knop hak je een clip in tweeën.

zien krijgt. Verschuif de knop onderaan dit venster tot aan het frame waar je de clip wil opsplitsen. Vervolgens druk je rechtsonder het voorbeeldvenster op **Splitsen** (zie afbeelding 2). Je zal merken: in het Storyboard heeft de clip zich in twee stukken verdeeld.

STAP 3 / EFFECTEN TOEVOEGEN

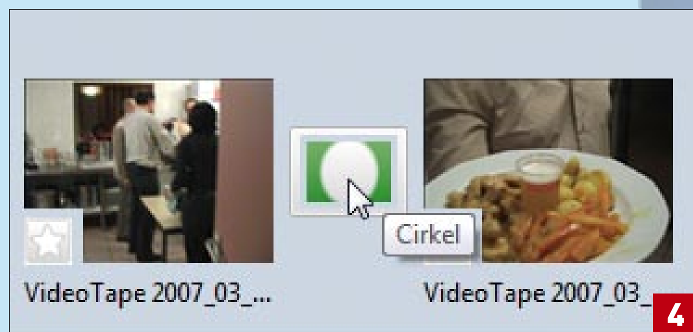
Hou je van gimmicks, dan kan je lustig graaien in het effectenassortiment van WMM. Selecteer in de rubriek **Bewerken** van het taakpaneel de optie **Effecten**. Zowat 50 verschillende effecten verschijnen nu in het middenpaneel. Dubbelklik op zo'n effect om het resultaat in het voorbeeldvenster te zien. Lijkt dat je wel wat? Versleep het effect dan naar een clip op het storyboard en laat het daar los. Op dezelfde manier kan je nog meer effecten op eenzelfde clip loslaten, maar of je daar nu je publiek mee zal plezieren? Wil je nadien weten welke effecten een clip bevat, hou dan je muispijl even boven het sterretje op die clip. Had je een bepaald effect toch liever verwijderd of vervangen, klik dan met de rechtermuisknop op dit icoon en kies **Effecten**. Via de knoppen **Toevoegen** en **Verwijderen** kan je nu naar hartenlust jongleren met de beschikbare effecten (zie afbeelding 3).

WMM heeft een arsenaal van zowat 50 effecten.

STAP 4 / OVERGANGEN VOORZIEN

Ook tússen de clips door kan je voor special effects zorgen. Selecteer hiervoor **Overgangen** in het taakpaneel. Een heel assortiment transities (meer dan 60 stuks) ontvouwt zich in het middenpaneel. Net als bij de effecten volstaat ook hier een dubbelklik om het resultaat in het voorbeeldvenster te bewonderen. Ben je op een fraai exemplaar gebotst, versleep het dan naar je storyboard, tussen twee clips door (zie afbeelding 4). Ben je zo'n overgang toch liever weer kwijt, selecteer die dan en druk op de **Delete**-toets.

Een overgang sleep je zó naar het storyboard.

VISTA-WORKSHOPS

Nu het nieuwe besturingssysteem van Microsoft in de winkel ligt, zijn we gestart met een gloednieuwe 12-delige reeks workshops over Vista. Hieronder vind je alvast een overzicht.

1. INSTALLEREN
Zet Vista naast XP

2. VERKENNEN
De nieuwe interface uitgepluisd

3. AGENDA
Afspraken en taken plannen

4. FOTOGALERIJ
Foto's beheren & bewerken

5. MEDIACENTER
Multimedia op pc én tv

6. DVD MAKER
Films maken en branden

7. BACK-UPCENTRUM
Bestanden veiligstellen

8. OUDERLIJK TOEZICHT
Computergebruik aan banden

9. BEVEILIGING
Internetbedreigingen buiten!

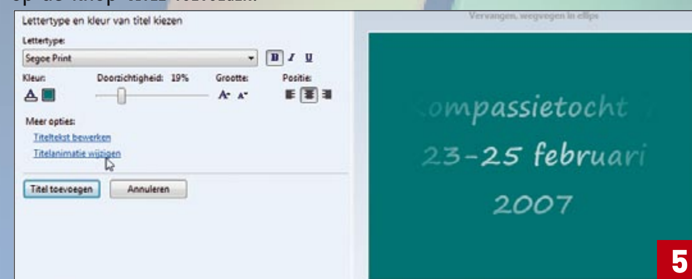
10. NETWERKEN
Thuisnetwerkje opzetten

11. FIREWALL
Internetverkeer regelen

12. PROBLEEMOPLOSSING
Diagnose en oplossingen

STAP 5 / TITELS & AFTITELING MAKEN

Je meesterwerk verdient natuurlijk een titel, en ook de maker gunnen we z'n moment van glorie: die vermelden we in de aftiteling op het einde van de video... Selecteer alvast **Titels en Credits** in het taakpaneel. Je krijgt nu vier mogelijkheden te zien: **Titel aan het begin**, **Titel voor de geselecteerde clip**, **Titel op de geselecteerde clip** en **Credits aan het einde**. Bij wijze van voorbeeld kiezen wij hier **Titel aan het begin**. Tik allereerst de titel in. Vervolgens kan je het uitzicht aanpassen via de optie **Lettertype en tekstkleur wijzigen**. Klik je **Titelanimatie wijzigen** aan, dan hoef je maar uit een van de mogelijke animaties te putten. Zodra je er eentje selecteert, toont het voorbeeldvenster het resultaat (zie afbeelding 5). Klaar? Druk dan op de knop **Titel toevoegen**.

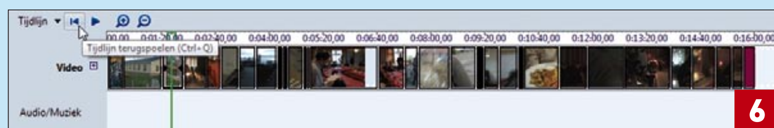

Ere wie ere toekomt: titel én credits.

STAP 6 / WEERGAVE AANPASSEN

Tot nu toe hebben we met het storyboard van WMM gewerkt. Je kan je videocapriolen echter ook op een andere manier bekijken: via de tijdlijn. Ook deze weergave biedt heel wat extra mogelijkheden. Druk op het zwarte pijltje linksboven je storyboard en selecteer **Tijdlijn** (zie

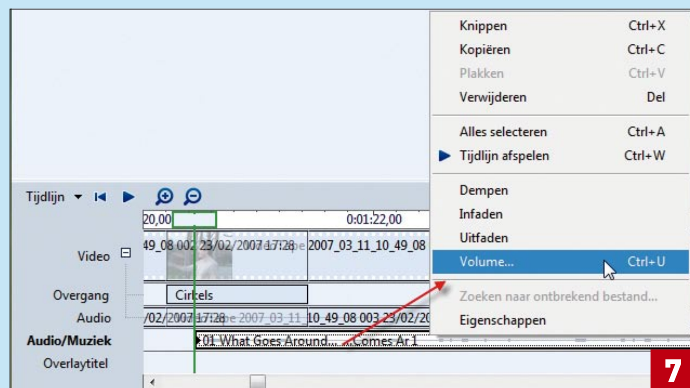
afbeelding 6). Je krijgt nu een goed zicht op de exacte duur van elke clip. Vallen er clips buiten beeld, druk dan op het icoontje met het vergrootglas (**Tijdlijn uitzoomen**). Op de tijdlijn merk je ook een groen blokje met een lijn op, de zogenoemde afspeelindicator. Die kan je met de muis verslepen: in het voorbeeldvenster verschijnt dan het beeld dat zich op dat moment onder die indicator bevindt. Via het knopje **Tijdlijn terugspoelen**, linksboven de tijdlijn, plaats je de indicator weer aan de startmeet.

De tijdlijn: meer sporen, meer mogelijkheden.

STAP 7 / MUSIC, MAESTRO

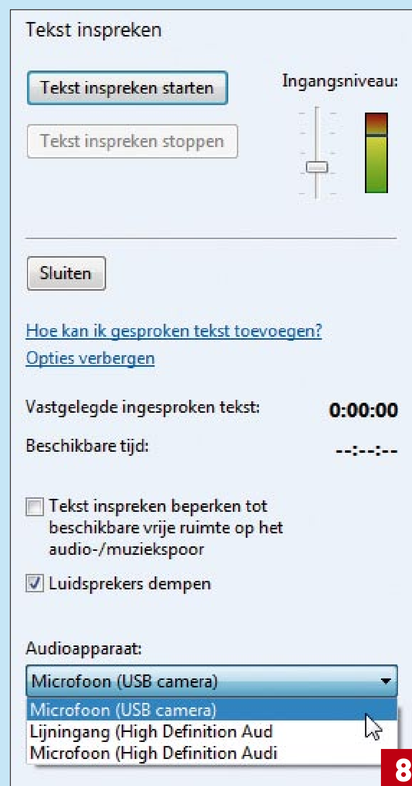
Je hebt intussen al opgemerkt dat de tijdlijn, naast het videospoor, ook nog een audio/muziekspoor en een spoor voor de overlaytitel bevat. Op dit laatste spoor zie je trouwens een titelblokje verschijnen als je in stap 5 voor **Titel op de geselecteerde clip** geopteerd hebt. Klik je echter het plusje aan bij **Video**, dan duiken er nog twee bijkomende sporen op: eentje voor de overgangen – die je trouwens pas te zien krijgt als je voldoende hebt ingezoomd op de tijdlijn – en eentje voor de audio die bij je video-opnames hoort. Maar je kan ook zelf voor een achtergronddeuntje zorgen. In het taakpaneel kan je via de optie **Audio of muziek** alvast de gewenste audiobestanden importeren. Net als bij een videoclip kan je zo'n bestand met de muis verslepen en naar de tijdlijn overbrengen, waar je het loslaat op het **Audio/Muziek**-spoor. Door de rand van deze muziekclip met de muis naar binnen te verslepen, kan je hem inkorten. Klik je met de rechtermuisknop op de clip, dan worden opties zoals **Dempen**, **Infaden** en **Uitfaden** beschikbaar (zie afbeelding 7).

Voeg je eigen achtergronddeuntjes toe.

STAP 8 / TEKST INSPREKEN

Wil je je filmpje met je eigen zoetgevooisde stem opluisteren? Ook dat kan! Klik op het zwarte pijltje naast **Tijdlijn** en kies **Tijdlijn van gesproken tekst**. Verschuif de afspeelindicator tot boven het frame waar je de commentaar wil aanvatten. Klik vervolgens bovenaan op de link **Opties weergeven** en selecteer het juiste **Audioapparaat** voor de opname. Wellicht wil je ook de luidsprekers dempen om echo te vermijden. Spreek enkele testzinnen in en verschuif desnoods de balk bij **Ingangsniveau** tot wanneer die geel oplicht als je iets inspreekt (zie afbeelding 8). Klaar? Druk dan op **Tekst inspreken starten**. Na afloop druk je op **Tekst inspreken stoppen** en geef je een geschikte naam en locatie aan het audiobestand. Bevestig met **Opslaan**: je commentaar komt nu automatisch op het

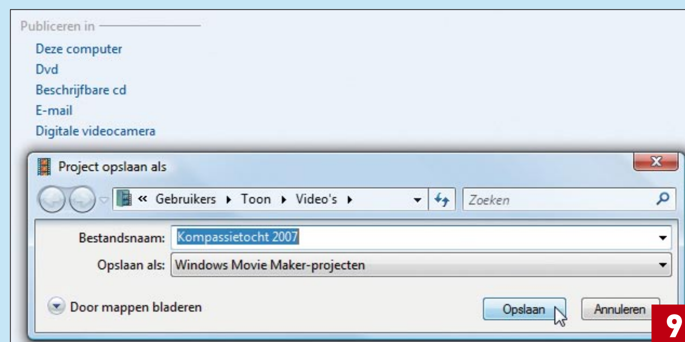

Beste kijkers, hier spreekt de regisseur!

spoor **Audio/Muziek** terecht. Wil je de audio die bij de video hoort uitschakelen? Klik dan met de rechtermuisknop op die clip op het **Audio**-spoor en kies **Dempen**.

STAP 9 / OPSLAAN VOOR DVD

Het filmpje is af, en je hoeft het nu enkel nog te 'publiceren'. Selecteer daarvoor de optie DVD in het taakpaneel. Bevestig met **OK**, geef een geschikte naam en locatie aan je project en druk op de knop **Opslaan** (zie afbeelding 9). WMM start nu automatisch DVD Maker op en speelt het filmpje netjes aan dat programma door. Je mag WMM afsluiten en je volledig op DVD Maker concentreren...

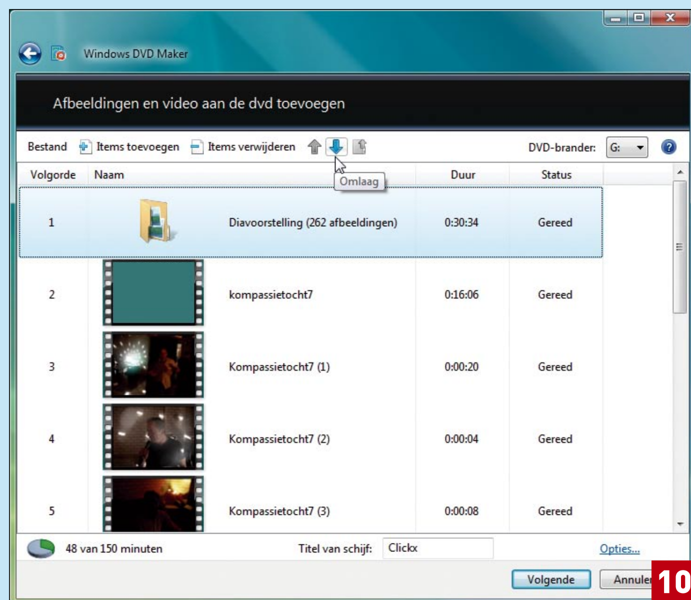

Enkele muisklikken volstaan om van Movie Maker naar DVD Maker te gaan.

Windows DVD Maker

STAP 10 / MEDIA TOEVOEGEN

Zodra je Windows DVD Maker (WDM) hebt opgestart, kom je in het hoofdvenster terecht, van waaruit je via **Items toevoegen** bijkomende

DVD Maker lust zowel audio, video als foto's.

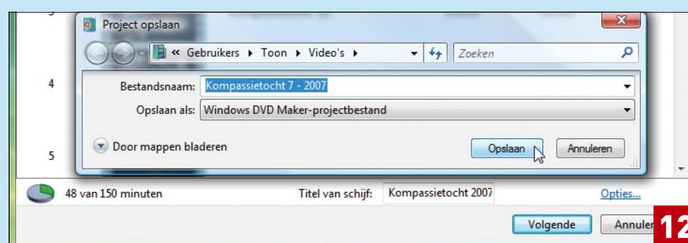
media kan ophalen (video-, audio- en/of fotomateriaal). Je hoeft alleen naar het juiste bestand te bladeren en erop te dubbelklikken. Herhaal dit proces totdat alle gewenste mediabestanden in de lijst prijken. Je kan de volgorde aanpassen door de geselecteerde media met de muis naar een andere locatie in de lijst te slepen, of door gebruik te maken van de pijltjestoetsen **Omhoog** en **Omlaag** in de werkbalk van WDM (zie afbeelding 10).

STAP 11 / INSTELLINGEN VASTLEGGEN

Voor we verder gaan, controleer je best eerst of de instellingen van WDM wel naar wens zijn. Klik daarvoor rechtsonder het hoofdvenster op **Opties**. Hier kan je onder meer kwijt in welk beeldformaat je dvd te zien zal zijn (4:3 of 16:9). Normaliter laat je de **Video**-indeling op **PAL** staan – tenzij je fans in de VS wonen. Bovenaan kan je aangeven op welke manier je dvd hoort af te spelen: meteen de film starten of eerst het dvd-menu tonen. Je kan hier ook instellen of je videofilm al dan niet doorlopend afgespeeld moet worden (zie afbeelding 11). Via de knop **Bladeren** verwijs je naar een geschikte locatie voor de tussentijdse opslag van je video. Kies bij voorkeur een snelle schijf, met minstens 5 GB vrije schijfruimte. Bevestig je instellingen met **OK**.

STAP 12 / PROJECT BEWAREN

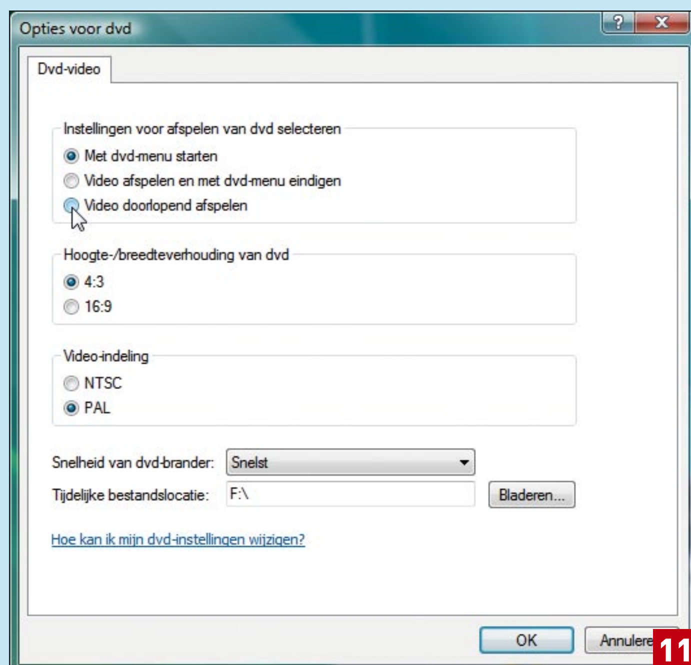
Je belandt opnieuw in het hoofdvenster van WDM. Geef hier alvast een leuke titel aan je dvd-schijfje: die kan je geheel onderaan kwijt. Stel rechtsboven ook de juiste stationsletter in voor je dvd-brander. Vooraleer je op **Volgende** drukt, doe je er goed aan je project tussentijds te bewaren. Open hiervoor het menu **Bestand** en kies **Opslaan**. Geef een gepaste naam en locatie aan het project, en bevestig met **Opslaan** (zie afbeelding 12).

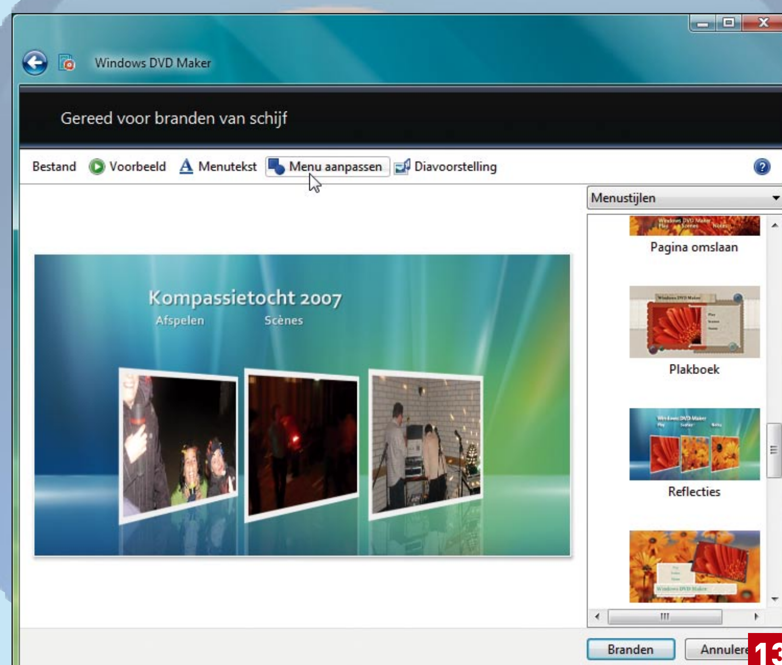

Bewaar je project op regelmatige tijdstippen!

STAP 13 / MENUSTIJL KIEZEN

Zodra je op **Volgende** drukt, krijg je een nieuw venster te zien waarin je het dvd-menu kan vormgeven. Op elk moment kan je trouwens naar een vorig venster terugkeren door de pijl helemaal links bovenaan in te drukken. Rechts heeft zich inmiddels het paneel **Menustijlen** geopend, dat een twintigtal sjablonen bevat. Klik een sjabloon aan om het in het middenpaneel te zien verschijnen (zie afbeelding 13). Heb je een leuk sjabloon gevonden, maar wil je er toch nog wat aanpassingen aan ma-

Controleer eerst de video-instellingen van WDM.

Een dvd-menu hoeft absoluut niet saai te zijn!

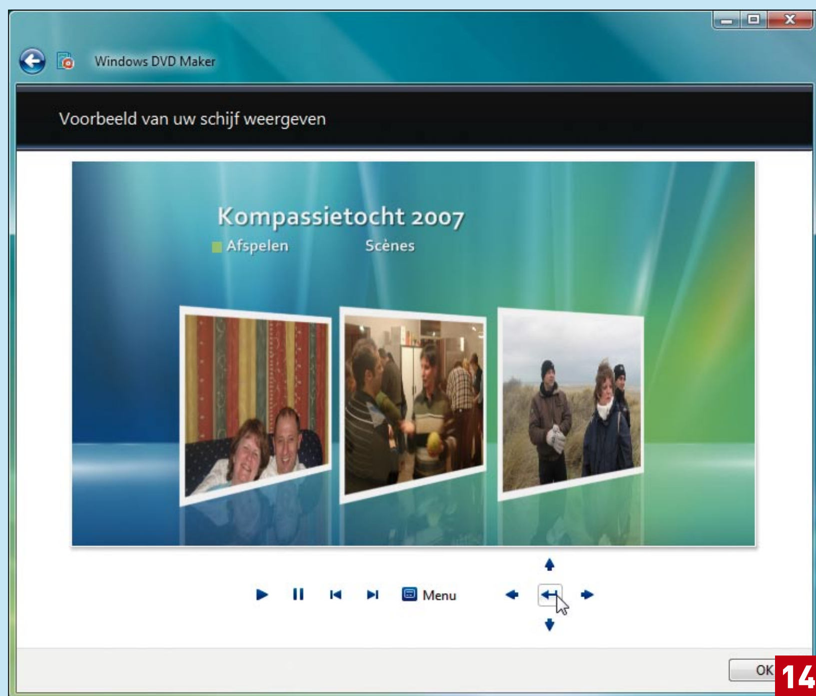

ken? Geen nood, dat verhelp je zó met de knop **Menu aanpassen**. Hier kan je alvast een fraai lettertype voor je menutekst kiezen. Afhankelijk van het geselecteerde sjabloon kan je via de knoppen **Bladeren** bovendien een geschikte voor- en achtergrondvideo uitkiezen, samen met een leuk audiobestand dat je wil laten horen zolang het menu te zien is. Via een uitklapmenuutje kan je verder nog een geschikte knopstijl voor je scèneselecties kiezen. Lijkt de aangepaste menustijl je wel wat, druk dan op **Stijl wijzigen** om de aanpassingen door te voeren. Vind je het ontwerp zó geslaagd dat je het later wellicht nog wil hergebruiken, druk dan op **Als nieuwe stijl opslaan**. Tik een naam in en bevestig met **OK**. Je komt nu weer in het venster van daarnet terecht; alleen heeft het paneel met menustijlen plaats geruimd voor je hoogsteigen stijl.

STAP 14 / MENU BEKIJKEN

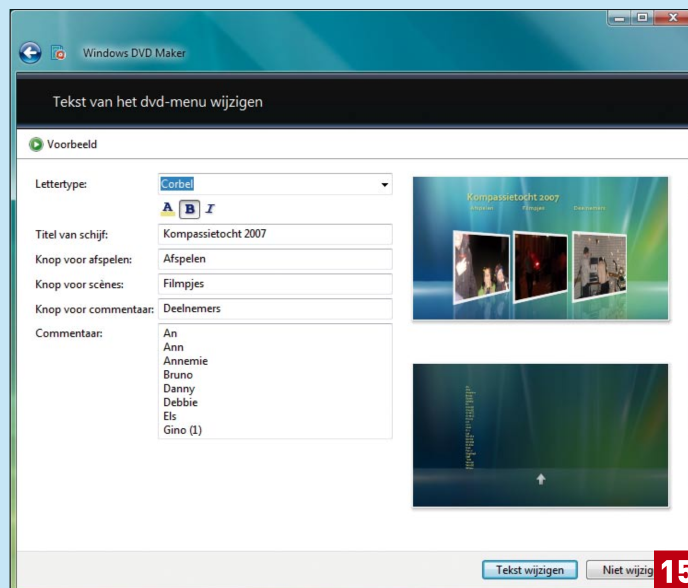
Nieuwsgierig naar het resultaat? Dan hoef je niet langer te wachten! Druk in de werkbalk op de knop **Voorbeeld**. Even later verschijnt het menu in al z'n glorie, met muziek en video in volle schwung (zie afbeelding 14)! Tijd om alles even uit te testen... Om de scèneselectie te zien, hoef je alleen maar **Scènes** aan te klikken. Met de muis of via de pijltjestoetsen onderaan het menu kan je vervolgens de gewenste scène selecteren: de videoclip speelt dan meteen af. Wil je terugkeren naar het hoofdmenu, druk dan op de **Menu**-knop. Druk op **OK** om terug te keren naar het vorige venster.

Even een testrit maken voor je begint te branden?

STAP 15 / MENUTEKST WIJZIGEN

Je hebt inmiddels al wel gemerkt dat WDM in de menutekst de titel overneemt die je in stap 12 had ingetikt. Standaard krijg je ook de tekstknoppen **Afspelen** en **Scènes** te zien. Maar je kan al deze items makkelijk aanpassen! Druk hiervoor op de knop **Menutekst**. Mocht je dat nog niet in stap 13 gedaan hebben, dan kan je hier alsnog een fraai lettertype en een mooie kleur kiezen. Verder kan je hier ook de tekst veranderen voor de twee knoppen, en is het mogelijk een derde knop

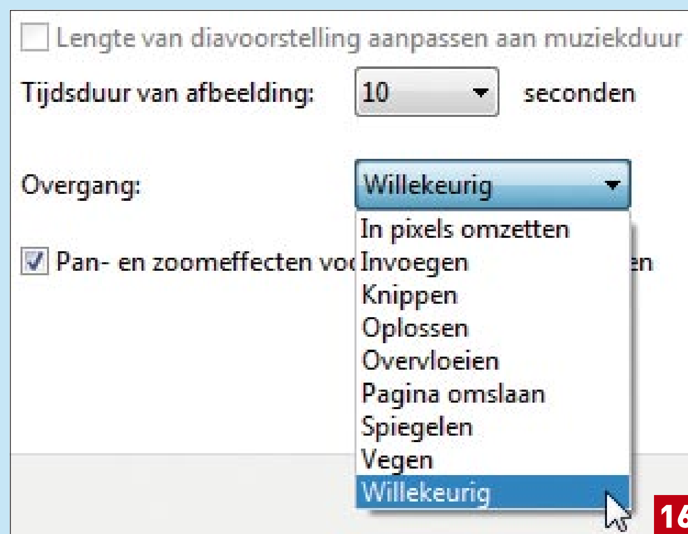

Je kan ook een knop-met-commentaar toevoegen.

toe te voegen. Het volstaat dat je die **Knop voor commentaar** een naam geeft en het bijhorende **Commentaar**-veld van tekst voorziet (zie afbeelding 15). Druk op de knop **Tekst wijzigen** als je de veranderingen wil doorvoeren – of op **Niet wijzigen**, als je alles toch liever bij het oude laat.

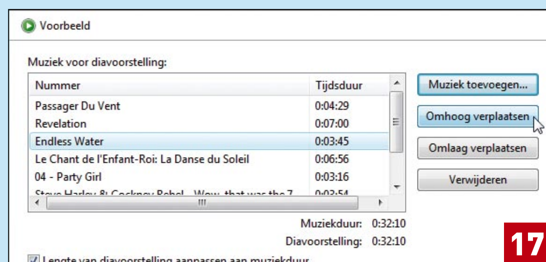
STAP 16 / DIAVOORSTELLING INSTELLEN

Deze stap is enkel van toepassing als je in stap 10 ook een reeks foto's aan de medialijst van WDM had toegevoegd. Het programma kan van deze foto's namelijk een swingende diashow maken, compleet met pan- en zoomeffecten en fraaie transities. Hoe die show er preciés hoort uit te zien, bepaal je natuurlijk zelf...
Druk in de werkbalk alvast op de knop **Diavoorstelling**. Er verschijnt een nieuw venster, waar je helemaal onderaan een vinkje kan plaatsen bij **Pan- en zoomeffecten voor afbeeldingen gebruiken**. Verkies je meer statische beelden, laat dit vinkje dan weg. Net erboven kan je ook de duur van elke afbeelding instellen. Standaard is dat 7 seconden, maar er zijn nog andere waarden mogelijk – tussen 3 en 30 seconden. Bij **Overgang** krijg je de keuze uit 9 effecten. Ben je wel te vinden voor wat variatie, kies dan **Willekeurig** (zie afbeelding 16).

Leuk voor wie van effecten en overgangen houdt.

En waarom geen leuke achtergrond-muziek tijdens de diashow?

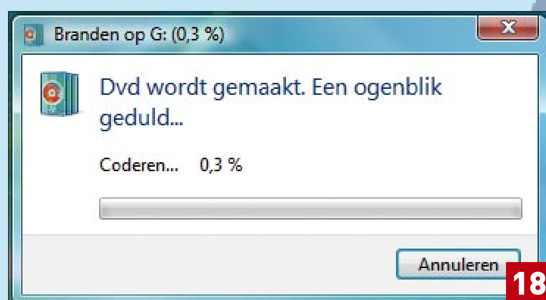

STAP 17 / MUZIEKJE TIJDENS HET DIA'S KIJKEN

Je kan natuurlijk nog méér schwung in je diavoorstelling brengen! Wat dacht je bijvoorbeeld van enkele leuke songs als achtergrondmuziek? Je raadt het al: daarvoor moet je bij de knop **Muziek toevoegen** zijn. Vervolgens blader je naar een geschikte song, en met een dubbelklik voeg je die toe. Op dezelfde manier vul je de lijst nog met andere audiobestanden aan. Selecteer een song uit de lijst en druk op **Verwijderen** als je die weer kwijt wil. Via de knoppen **Omhoog verplaatsen** en **Omlaag verplaatsen** zorg je voor een optimale volgorde: de bovenste song wordt het eerst afgespeeld. Leuk is ook dat je de totale duurtijd van je diashow aan je muziekkeuze kan aanpassen: hoe meer songs, hoe langer elke dia te zien zal zijn. Het volstaat dat je daarvoor een vinkje plaatst bij **Lengte van diavoorstelling aanpassen aan muziekduur** (zie afbeelding 17). Wil je het resultaat alvast even zien en horen? Druk dan op de knop **Voorbeeld.** Zodra je op **OK** drukt, keer je terug naar het vorige venster. Tevreden? Druk dan op de knop **Diavoorstelling wijzigen.**

STAP 18 / DVD BRANDEN

Het grote moment is aangebroken... Stop een beschrijfbaar dvd-schijfje in je brander en druk vervolgens in het hoofdvenster van WDM op de knop **Branden.** De tool gaat meteen aan de slag. Het hele proces kan best wel een flinke poos duren, want WDM zal eerst al het mediamateriaal netjes coderen (zie afbeelding 18). Voor video wordt dat uiteraard de *MPEG2*-indeling, en voor audio schakelt de tool over naar Dolby Digital Recording (stereo soundtracks met 256 *Kbps*). Na afloop staat je nog maar één ding te doen: de dvd in de speler stoppen, het menu bedienen en lekker achterover leunen in je luie zetel – omringd door je vrienden en kennissen. Tijdens onze tests leverde dat alvast een vlekkeloze beeld- en audiokwaliteit op. Veel filmfun! ♦

Tijd voor enkele koppen koffie...

VAKTAAL A - M N - Z

KBPS: Kilobit per seconde. Aantal kilobits dat in één tijdseenheid verstuurd kan worden. Bij gecomprimeerde audiobestanden geldt: hoe hoger de Kbps (en hoe meer data er per seconde verstuurd kunnen worden), hoe hoger de kwaliteit.

MPEG2: Standaard die onder andere op dvd's gebruikt wordt en waarmee video en geluid gecomprimeerd worden. Met een dvd-speler of computer worden die bestanden dan 'on-the-fly' gedecomprimeerd, zodat je onmiddellijk naar je dvd kan kijken.